

ПРОМЕНИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ПРЕЗ 2014 Г.

1. Изменен е периодът на отчитане на положения извънреден труд пред инспекцията по труда, като в чл. 149, ал. 2 от Кодекса на труда е предвидено, че положеният извънреден труд през календарната година се отчита пред инспекцията по труда до 31 януари на следващата календарна година, а не на всяко полугодие;
2. Създадена е нова разпоредба на чл. 164б от Кодекса на труда, регламентираща правото на отпуск при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст; Уредбата е доразвита и с приемането на новия чл. 46б от Наредбата за работното време, почивките и отпуските;
3. Приета е нова уредба за сключване на трудови договори с условие за обучение по време на работа с измененията на чл. 230 – чл. 233 от Кодекса на труда;
4. Регламентирани са условията и редът за стажуване и сключване на трудов договор с условие за стажуване с приетите нови разпоредби на чл. 233а, 233б и 233в от Кодекса на труда;
5. Допълнена е разпоредбата на чл. 327, ал. 2 от Кодекса на труда, като е указана възможността заявлението за прекратяване на трудовия договор на работника да бъде изпратено в инспекцията по труда с препоръчано писмо с обратна разписка или по електронен път при спазване разпоредбите на Закона за електронния документ и електронния подпис;
6. Създадена е нова точка 5а на чл. 333, ал. 1 от Кодекса на труда, предвиждаща закрила при уволнение на работник или служител, който е избран за представител на работещите по безопасност и здраве при работа от общото събрание или от събранието на пълномощниците по реда на чл. 6 от Кодекса на труда, за времето, докато има такова качество;
7. Допълнена и прецизирана е уредбата за прекратяване на трудовия договор за допълнителен труд, като в чл. 334, ал. 1 от Кодекса на труда е добавен и трудовият договор с условие за стажуване по чл. 233б, ал. 1 от Кодекса на труда;
8. Създадена е нова ал. 3 на чл. 402 от Кодекса на труда, съдържаща задължение за Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" да уведомява Националната агенция за приходите за служебно заличаване на изпратено уведомление за сключен трудов договор, когато работодател или длъжностно лице не е изпълнил в срок влязло в сила задължително предписание по чл. 404, ал. 1, т. 11 от Кодекса на труда или в случаите на чл. 404, ал. 4 от Кодекса на труда;
9. Създадена е нова ал. 4 на чл. 402 от Кодекса на труда, съдържаща задължение за Националната агенция за приходите да предоставя на контролните органи по чл. 399 от Кодекса на труда необходимата данъчна и осигурителна информация за целите на контрола по спазване на трудовото законодателство и на законодателството, свързано с държавната служба;
10. В чл. 404, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда е уредена възможността на контролните органи на инспекцията по труда, както и органите по чл. 400 и 401 от Кодекса на труда по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации да дават задължителни предписания на работодателите или на упълномощените от тях лица за изпращане на уведомление за сключен трудов договор, когато установят, че не е спазен срокът по чл. 62, ал. 3 от Кодекса на труда за изпращането му;
11. В чл. 404, ал. 1, т. 11 от Кодекса на труда е уредена възможността на контролните органи на инспекцията по труда, както и органите по чл. 400 и 401 от Кодекса на труда по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации да дават задължителни предписания на работодателите или на упълномощените от тях лица за изпращане на уведомление за заличаване на изпратено преди това уведомление по чл. 62, ал. 3 от Кодекса на труда за сключен трудов договор, ако установят, че няма доказателства за съществуване на трудово правоотношение; В новата ал. 4 на чл. 404 от Кодекса на труда е предвидено, че задължителното предписание по чл. 404, ал. 1, т. 11 от Кодекса на труда се смята за връчено в деня на издаването му, когато работодателят, лицето, което го представлява, или лицето, определено да получава кореспонденцията на работодателя, не могат да бъдат намерени на адреса на управление на работодателя;
12. С отмяната на разпоредбата на чл. 408 от Кодекса на труда отпадна задължението на работодателя да осигури отделни ревизионни книги в предприятието, в неговите

поделения, обекти и работни площадки, както и на други места, на които се полага наемен труд;

13. В разпоредбите на чл. 13а, 13б, 13в, 13г, 13е и 13ж от Закона за здравословни и безопасни условия на труд е намерила законова регламентация процедурата по издаване на разрешения за извършване на специални и технологични (повтарящи се) взривни работи. Обяснено е, че право да извършват специални и технологични (повтарящи се) взривни работи имат всички юридически или физически лица, регистрирани като търговци, след получаване на разрешение от директора на съответната дирекция "Инспекция по труда", на чиято територия ще се извършват, или от упълномощено от него длъжностно лице. Посочени са документите, които са необходими за получаване на разрешение за извършване на специални взривни работи. Разгледани са специалните изисквания към заявлението и проекта за извършване на специални взривни работи. Уточнено е, че разрешенията за извършване на специални взривни работи се издават еднократно за срока на извършване на взривните работи, а разрешенията за технологични (повтарящи се) взривни работи - до края на календарната година. Разяснено е, че се разширяват правата на заместник-председателя на Комитета по условия на труд и на представителя на работещите по безопасност и здраве при работа в групата по условия на труд в предприятията.

14. Прецизирана е уредбата на комитетите по условия на труд, като в чл. 27, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд е определен и минималният брой на състава на комитетите по условия на труд, а в ал. 6 на чл. 27 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд е предвидено, че в предприятията с голям числен състав, сложна структура и териториална разпокъсаност може да се изграждат освен комитети на равнище предприятие и комитети към съответните структурни звена;

15. Отменена е разпоредбата на чл. 27, ал. 3 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, регламентираща продължителността на мандата на на представителите на работещите;

16. Прецизиран е текстът на чл. 28, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд относно изграждането на групи по условия на труд;

17. Създаден е нов чл. 28а от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, съгласно ал. 1 от който представителите на работещите по безопасност и здраве при работа и заместник-председателят на комитета по условия на труд се избират от общото събрание в предприятието по реда на чл. 6 от Кодекса на труда за срок 4 години. Ал. 2 на чл. 28а от Закона за здравословни и безопасни условия на труд предвижда, че предсрочно прекратяване на срока по ал. 1 може да се поиска най-малко от една трета от общия брой на работещите в предприятието и се приема с мнозинство повече от една втора от присъстващите на общото събрание;

18. Изменена е разпоредбата на чл. 30, ал. 3 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд относно правомощията на заместник-председателя на комитета по условия на труд и представителя на работещите по безопасност и здраве при работа в групата по условия на труд;

19. В изменената разпоредба на чл. 30, ал. 4 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд са уредени задълженията на заместник-председателя на комитета по условия на труд и представителя на работещите по безопасност и здраве при работа в групата по условия на труд;

20. Създаден е нов чл. 30а от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, уреждащ възможността заместник-председателят на комитета по условия на труд и представителят на работещите по безопасност и здраве при работа в групата по условия на труд писмено да уведомяват отговорното длъжностно лице и/или работодателя за констатираната опасност, когато работно оборудване и/или опасни химични вещества и смеси представляват непосредствена опасност за здравето и живота на работещите и няма друг начин да се сведе до минимум рискът;

21. В новия чл. 30б от Закона за здравословни и безопасни условия на труд е регламентирано задължението на работодателя да осигурява на представителите в комитетите и групите по условия на труд необходимите условия, средства и време за изпълнение на техните права и функции, както и съответното обучение и квалификация, което се провежда в рамките на работното време, без това да се

отразява на размера на трудовото им възнаграждение – ал. 1, а ал. 2 предвижда, че представителите в комитетите и групите по условия на труд не могат да бъдат поставяни в неблагоприятно положение за действията им за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

22. Съгласно новоприетия чл. 32а от Закона за здравословни и безопасни условия на труд в предприятия с по-малко от 5 работещи работодателят обсъжда с работниците и служителите въпросите в областта на безопасността и здравето при работа, включително при възникване на рискове, които създават непосредствена опасност за здравето, безопасността или живота на работещите;

23. В пар. 1, т. 26 от Допълнителните разпоредби на Закона за здравословни и безопасни условия на труд е дадена легална дефиниция на понятието „Представител на работещите по безопасност и здраве при работа“;

24. В пар. 1, т. 12 и т. 13 от Допълнителните разпоредби на Закона за здравословни и безопасни условия на труд са дефинирани понятията за "специални взривни работи" и "технологични (повтарящи се) взривни работи“;

25. Приета е нова т. 3 на чл. 27, ал. 2 от Закона за насърчаване на заетостта, касаеща възможността за предоставяне на посреднически услуги по заетостта от лица, които имат право да предоставят посреднически услуги по заетостта съгласно законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, без да подлежат на регистрация, когато извършват тези услуги временно или еднократно в Република България;

26. Допълнена е разпоредбата на чл. 27а, ал. 1 от Закона за насърчаване на заетостта относно условията, на които следва да отговарят лицата, извършващи посредническа дейност по наемане на работа;

27. Създадена е нова ал.3 на чл. 27а от Закона за насърчаване на заетостта във връзка със задължението за информиране на инсистъра на труда и социалната политика или упълномощено от него длъжностно лице при предоставяне на посреднически услуги по заетостта временно или еднократно в Република България;

28. Допълнена е разпоредбата на чл. 28, ал. 1 от Закона за насърчаване на заетостта с думите „в други държави и на моряци“, а ал. 2 е изменена с отпадането на т. 3 на чл. 27, ал. 2 от Закона за насърчаване на заетостта;

29. Отменена е ал. 4 на чл. 28 от Закона за насърчаване на заетостта относно задължението за регистриране в Агенцията по заетостта на всеки посреднически договор, сключен с чуждестранен работодател;

30. Допълнена е ал. 5 на чл. 28 от Закона за насърчаване на заетостта със задължението за вписване в регистър на удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност;

31. Отменена е т. 3 на чл. 28, ал. 6 от Закона за насърчаване на заетостта, касаеща заплащане на такси за регистрация на посреднически договор с чужд работодател, включително корабоприитежател;

32. Изменен е чл. 28, ал. 7 от Закона за насърчаване на заетостта относно реда и начина за извършване на посредническа дейност;

33. В новата т. 5 на чл. 28, ал. 8 от Закона за насърчаване на заетостта е предвидена възможност за уреждане в подзаконов нормативен акт на условията и реда за временно или еднократно предоставяне на посреднически услуги по заетостта в Република България;

34. Допълнен е чл. 76, ал. 1, т. 1 от Закона за насърчаване на заетостта с възможността контролните органи да посещават по всяко време и местата, където се извършва посредническа дейност;

35. Прецизиран е текстът на санкционните норми на чл. 79, ал. 2 и чл. 81, ал. 1 от Закона за насърчаване на заетостта;

36. В пар. 1, т. 43 от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на заетостта е дадена легална дефиниция на понятието „Временно или еднократно предоставяне на посреднически услуги по заетостта“;

37. Извършено е цялостно изменение и допълнение на Наредбата за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и **изплащане** на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя;

38. Изменен е чл. 2, ал. 2 от Наредбата за трудоустрояване, като съгласно новата редакция Комисията по трудоустрояването определя ежегодно, но не по-късно от края на януари подходящите работни места и длъжности за трудоустрояване на лицата с намалена работоспособност в съответствие с процента, определен по реда на чл. 315 от Кодекса на труда. Списъкът на местата се съхранява в предприятието. Преписи от него се изпращат на службата по трудова медицина и при поискване - на здравния орган, който осъществява трудоустрояването;
39. Изменен е чл. 1, ал. 2 от Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за **съдържанието** и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда, като е предвидено, че Директорът на съответната дирекция "Инспекция по труда" уведомява компетентната ТД на НАП по ал. 1 за издадено разпореждане за прекратяване на трудовия договор по реда на чл. 327, ал. 2 от КТ или за служебно заличаване на изпратено уведомление за сключен трудов договор в случаите на чл. 402, ал. 3 от КТ, като изпраща уведомление (приложение № 7), както и чл. 1, ал. 3 и чл. 2, ал. 2, 4 и 5 от Наредбата относно реда за изпращане на уведомлението;
40. В чл. 3, ал. 2, т. 1 от Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за **съдържанието** и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда отпадат думите „след вписването в търговския регистър“;
41. Създадени са две нови точки на чл. 3, ал. 4 от Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за **съдържанието** и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда;
42. Извършено е допълнение на чл. 5б, б. „в“ от Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за **съдържанието** и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда;
43. В пар. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за **съдържанието** и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда е отменена легалната дефиниция на понятието „Удостоверение за универсален електронен подпис“;
44. В новия пар. 9 от Допълнителните разпоредби на Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за **съдържанието** и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда е предвидено, че за сключените до 30 април 2014 г. трудови договори на основание чл. 233б от Кодекса на труда работодателите изпращат уведомленията съгласно приложение № 1 към чл. 1, ал. 1 от наредбата в срок от 7 май до 15 май 2014 г.;
45. Изменено е и съдържанието на Приложение № 1, Приложение № 6 и Приложение № 7 към Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за **съдържанието** и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда;
46. Приета е нова Наредба № РД-07-3 от 18.07.2014 г. за минималните изисквания за микроклимата на работните места;
47. Изменен е чл. 67, ал. 1 и 9 от Закона за държавния служител относно разходите за основни заплати и допълнителни възнаграждения на държавните служители; Уредбата е допълнена и в чл. 5, ал. 1-3, чл. 6, ал. 1 и чл. 24, ал. 3 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация;
48. Допълнен е чл. 5, ал. 2, т. 4 от Закона за инспектиране на труда.